

La discussió sobre la identitat d'Europa, sobre el seu paper en el conjunt del món, sobre els valors que la defineixen i el paper que té la tradició judeocristiana en la configuració de la seva ànima és una discussió molt viva.

Alguns consideren que Europa és, solament, un espai geogràfic que s'entén des dels Urals fins a Finisterre, mentre que altres la reduïxen a un mer constructe administratiu i burocràtic amb finalitats essencialment econòmiques. Alguns veuen Europa com el paradís en la terra, l'Estat social que garanteix els drets bàsics dels seus ciutadans. Hi ha qui sent nostàlgia d'Europa com a unitat espiritual i com a bressol de l'humanisme grec, llatí i modern.

Europa mateix és una unitat que s'ha construït diacrònicament al llarg d'un camí de ruptures, de trencaments i de tragèdies, però en aquest extens recorregut també hi trobem el més noble i excel·lent que ha estat capaç de forjar l'esperit humà. Europa està integrada per una constel·lació de pobles i de nacions que són molt distints entre si, tant en els aspectes materials com en els espirituals. Els esforços per unir, per estrènyer vincles més enllà de la unitat monetària i administrativa no sempre han reeixit, potser perquè ens manca consciència europeïsta o bé perquè les particularitats, legítimes i riques, o bé els interessos no ens permeten entreveure allò que ens uneix com a europeus.

Una gran massa d'éssers humans desemparats truquen a les portes d'Europa suplicant aixopluc. Immigrants que provenen d'Àfrica, refugiats que fugen de països trinxats per la guerra, pel terrorisme i per dictadures inhumanes reclamen la solidaritat de les institucions i dels ciutadans europeus. Europa és un dels llocs més cobejats del món. Molts critiquen la lentitud d'Europa a l'hora d'afrontar els grans dramemes que assoten el món; o bé la seva indiferència envers els qui supliquen aixopluc. L'Europa de la llibertat, de la igualtat i de la fraternitat, l'Europa que professa valors com la justícia social, la solidaritat i la pau és observada meticulosament pel món i es juga la seva credibilitat en la manera com afronta els grans desafiaments globals.

És capaç d'oferir un model de vida sustentat en l'humanisme? És capaç de plantar cara a l'extensió d'un neoliberalisme globalitzat, a

una economia que, en paraules del Papa Francesc, mata? ¿Té Europa alguna possibilitat de liderar culturalment el món? ¿Què en queda del llegat espiritual i moral que ha configurat l'ànima del vell continent en l'Europa actual?

Aquest número de *Qüestions de Vida Cristiana* està dedicat a explorar monogràficament aquesta temàtica. Recollim algunes aportacions que van tenir lloc en el I Congrés de la nostra revista que es va celebrar a l'Abadia de Montserrat fa uns mesos. Per això, encapçalen aquest número les paraules de Josep Maria Carbonell, President de la Fundació Joan Maragall, i del Pare Abat, Josep Maria Soler.

La voluntat de retrobar l'ànima d'Europa —aquesta ànima que la fa ser única i singular en el món— és el que els nostres autors tracten d'entreure a partir de les seves distintes perspectives.

El lector podrà fruit d'un conjunt d'articles que presenten modes de concebre i d'entendre la realitat europea, el seu lloc en el món i la seva identitat espiritual, molt distints entre si. Aquesta pluralitat d'enfocaments creiem que és un valor. El lector podrà llegir l'article de Gabriel Magalhaes, *L'espiral espiritual*, que recull la seva ponència en el citat congrés, i tres articles de naturalesa molt diferent, però que tenen com a centre de gravetat mirar d'escatir què és Europa, què ha estat i què pot arribar a ser en el món. Ens referim als textos de Daniel Gamper, *Una promesa de justícia: Europa*; de Vicenç Villatoro, *Europa contra Narcís*; de Josep Ramoneda, *L'esperit dual d'Europa*; de Joan Majó, *L'ànima (complexa i ambigua) d'Europa*, i d'Antoni Matabosch, *Europa: algunes reflexions cristianes*.

Ens ha semblat oportú recollir, també, el discurs que va pronunciar el Papa Francesc en el Parlament Europeu, tant per la seva claredat com per la reivindicació del paper que pot fer, encara, el cristianisme en la construcció d'una Europa humanista, solidària i justa.